

DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Bondarciuc Andrei, reprezentat de avocatul Barbacar Anatolie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cravcenco Vasile împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, declararea bunului ca proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și teren aferent,

împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 17 iunie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Bondarciuc Andrei și menținută hotărîrea Judecătoriei Ștefan Vodă din 20 martie 2014, prin care acțiunea a fost repusă în termen și admisă integral,

c o n s t a t ă:

La 30 mai 2013, Cravcenco Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, declararea bunului ca proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și teren aferent.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că timp de 9 ani a trăit în concubinaj cu Bondarciuc Olga în satul Planca, str. Tineretului nr. 7, raionul Ștefan Vodă, în casă pe care Bondarciuc Olga a moștenit-o de la părinții ei.

Susține că la 03 februarie 2004 au înregistrat căsătoria cu Bondarciuc Olga la Primăria Palanca. Raionul Ștefan Vodă, din căsătorie copii nu au, însă soția are 2 copii din prima căsătorie: Nadejda și Denis. La 12 octombrie 2008 soția sa a decedat, iar dînsul, cu acordul copiilor, a rămas să locuiască în casa respectivă.

Menționează că la 18 septembrie 1999 sora soției, Radu Maria, a murit subit, fiind ucisă de soțul ei Radu Vladimir, care a fost condamnat de Judecătoria Ștefan Vodă la 12 ani închisoare, fapt ce se confirmă prin copia sentinței din 24 februarie 2000.

Astfel au rămas practic în stradă 4 copii ai decedatei, care sunt nepoții soției sale, și anume: Bondarciuc Andrei, Radu Tatiana, Radu Vladimir și Radu Serghei.

Afirmă că împreună cu soția sa au decis să-și ea toți patru copii în familia lor, oferindu-le tot necesarul, iar la 28 octombrie 1999 de către Primăria Palanca a fost emisă dispoziția nr. 13, privind instituirea soției sale ca tutore în privința minorilor, care au rămas fără ocrotire părintească.

Mai invocă că după decesul soției a continuat să locuiască ca proprietar în casa litigioasă, avînd grijă de casă, achitînd impozitele necesare, iar deoarece pentru existența cîștiga cu munca peste hotarele Republicii Moldova, periodic suna vecinilor și se interesa de casă. Așa, în luna aprilie 2013, din discuția a unui consătean de al său a aflat că pîrîtul intenționează să vîndă casa, avînd calitate de proprietar al casei litigioase în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010.

Astfel cu referire la art. 372 alin.(3) Cod civil, care indică că bunurile fiecăruia dintre soți pot fi declarate proprietate lor comună în devălmășie dacă se constată că în timpul căsătoriei s-a făcut din mijloacele lor comune investiții care au sporit simțitor valoarea acestor bunuri, menționează reclamantul că timp de 20 ani, a făcut reparație capitală la casă împreună cu soția decedată, și anume: au schimbat geamuri la toată casa, foile de ardezie de pe casă, tencuirea pereților la casă în interior și exterior, au construit garaj, bucătărie, terasă, fîntînă arteziană, au pus pavaj în jurul casei, au schimbat gardul.

La fel, invocă că în grădină au sădit 400 butași viță-de-vie, 33 copaci fructiferi, fapt care î-l confirmă prin certificatul eliberat de Primăria Palanca, raionul Ștefan Vodă nr. 699 din 27 mai 2013.

De asemenea indică că a mobilat casa, a instalat podele care se încălzesc în bucătărie, hol și baie, a conectat casa la conducta de gaze naturale, la apeducta de apă, a construit soba, bazin pentru apă cu capacitate de 18 tone, arcă pentru viță-de-vie, precum și canalizație pentru scurgerea deșeurilor.

Relevă că în acești patru ani pentru efectuarea reparației și pentru a avea posibilitate de a crește și întreține cei 4 copii orfani, a muncit peste hotarele țării și la moment un alt imobil, decît casa litigioasă, nu are.

Totodată, a declară reclamantul că nu a depus cerere în judecată atît în timpul vieții soției, cît și imediat după decesul acesteia, pentru recunoașterea dreptului său de proprietate asupra ½ cote-părți din casa de locuit, deoarece atît soția, cît și copii moștenitorii ei legale, l-au asigurat că imobilul î-i va rămînea lui, însă la moment casa este scoasă în vînzare, iar faptul că soția a scris testament pe numele pîrîtului a aflat de la Oficiul Cadastral Teritorial Ștefan Vodă, cînd i s-a eliberat extrasul din registrul bunurilor imobile.

Solicită repunerea în termen de adresare în judecată, atribuirea imobilului nr. 7 din satul Palanca, str. Tineretului, raionul Ștefan Vodă, regimul juridic al proprietății comune în devălmășie, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010 și recunoașterea după Bondarciuc Andrei dreptul de moștenire asupra ½ cotei-părți din averea succesorală, casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Ștefan Vodă din 20 martie 2014, acțiunea a fost repusă în termen și admisă integral, atribuindu-i casei de locuit situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă regimul juridic al proprietății comune în devălmășie

cu recunoașterea dreptului de proprietate a lui Cravcenco Vasile asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, anulat parțial certificatul de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010 și recunoscut după Bondarciuc Andrei dreptul la moștenire asupra ½ cotei-părți din averea succesorală - casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 17 iunie 2014, a fost respins apelul declarat de Bondarciuc Andrei și menținută hotărârea primei instanțe.

La 16 septembrie 2014, Bondarciuc Andrei, reprezentat de avocatul Barbacar Anatolie, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Susține că la examinarea cauzei, în ordine de apel, instanța de apel nu a dat apreciere probelor din dosar acumulate și prezentate de dînsul, s-a limitat doar la enumerarea constatărilor efectuate de către instanța de fond, fără a da apreciere fiecărei probe separate, sau prin cumul. De asemenea nu s-a luat în considerație faptul că intimatul Cravcenco Vasile a omis termenul de prescripție pentru adresarea în instanța de judecată, iar ca urmare nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea.

Menționează că despre faptul că Bondarciuc Olga la data de 26 septembrie 2006 a întocmit testament pe numele său prin care i-a testat toată averea sa, Cravcenco Vasile cunoștea cu certitudine, fapt confirmat în instanța de judecată. De asemenea Cravcenco Vasile, încă din anul 2010, din momentul înregistrării dreptului de proprietate în baza certificatului de moștenitor testamentar, cunoștea despre faptul că dreptul de proprietate asupra bunului imobil litigios este înscris pe numele său.

Afirmă că faptul că Cravcenco Vasile cunoștea cu certitudine despre testamentul întocmit de către Bondarciuc Olga și despre faptul că dînsul și-a perfectat actele de proprietate pe numele său se dovedește însăși prin declarațiile făcute de către Cravcenco Vasile în instanța de judecată, care a declarat că pe parcursul vieții în comun cu Bondarciuc Olga nu au înregistrat la Oficiul Cadastral careva bunuri imobile, nu au fost obținute autorizații de desființare a construcțiilor vechi existente pe terenul litigios și nu au obținut autorizații privind construcția cărorva bunuri imobile pe terenul litigios.

Totodată fiind constatat și faptul că Cravcenco Vasile, în perioada vieții în comun cu Bondarciuc Olga a deținut în proprietate privată casă de locuit amplasată în or. Căușeni, care a fost înstrăinată prin contract de donație fiului său. Astfel, Cravcenco Vasile intenționat și-a creat starea de „nevoie”, ca în final să pretindă neîntemeiat la bunul imobil litigios.

Consideră că prin afirmațiile sale făcute în cererea de chemare în judecată, Cravcenco Vasile duce în eroare instanța de judecată.

Cu referire la prevederile art. 9 și art. 267 alin. (1) Cod civil, care reglementează aspecte ce țin de exercitarea drepturilor și executarea obligațiilor, precum și termenul de prescripție extinctivă. Menționează recurentul că în situația în care Cravcenco Vasile nu și-a exercitat pretinsele drepturi în termenul de prescripție prevăzut de Lege, în privința

acestui survin sancțiunile civile stabilite de legislator.

Astfel, indică că pe lângă faptul că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și lipsită de suport juridic, Cravcenco Vasile a omis neîntemeiat și termenul de prescripție pentru adresare în instanța de judecată.

În acest sens relevă că Vasile Cravcenco nu s-a aflat în permanență peste hotarele Republicii Moldova, consecutiv o perioadă mai mare de trei ani, astfel, avînd posibilitatea reală de a se adresa, la dorință, în instanța de judecată cu o acțiune referitor la presupusa încălcare a drepturilor sale patrimoniale.

De asemenea, consideră relevant și faptul că Vasile Cravcenco, deși, cunoștea că Bondarciuc Olga la data de 26 septembrie 2006 a întocmit testament pe numele său nu l-a contestat în instanța de judecată în termenul stabilit de Lege, pe cînd în sensul art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond, în apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Mai invocă recurentul în susținerea poziției sale și prevederile a art. 372 alin. (1) Cod civil în coraborare cu art. 22 alin.(1) Codul familiei, care stabilesc că, bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobîndite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sînt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobîndit.

În context, subliniază că a dobîndit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile litigioase în mod legal, transparent, actele translativ de proprietate nefiind viciate sau afectate în așa mod încît să ducă la nulitatea acestuia, iar despre faptul obținerii dreptului de proprietate prin succesiune testamentară asupra bunului imobil litigios și înregistrării acestuia la OCT Ștefan Vodă, Crvacenco Vasile cunoștea din momentul încheierii actelor juridice.

La fel, indică că Bondarciuc Olga a devenit proprietar al bunului imobil litigios pînă la încheierea căsătoriei cu Cravcenco Vasile în baza certificatului de moștenitor testamentar nr. 4875 din data de 29 august 2002, acestea constituind bunuri proprietate personale exclusivă a ei și nu constituie bunuri ca proprietate comună în devălmășie.

Consideră că afirmațiile făcute de către Cravcenco Vasile precum că a contribuit financiar la reparația casei de locuit litigioase nu constituie temei de recunoaștere a acesteia ca fiind proprietate în devălmășie, deoarece în această perioadă de timp intimatul a locuit și s-a folosit de aceste bunuri, a cultivat grădina și de fructe s-a folosit doar el.

Concomitent menționează că la organul cadastral nu au fost înregistrate careva modificări ale planului geometric al casei de locuit, fiind înregistrate doar date pe care le-a obținut Olga Bondarciuc prin succesiune.

În opinia recurentului nici Raportul de evaluare a bunului imobil din 09 ianuarie 2014 nu este relevant pentru examinarea prezentei cauze civile, deoarece prețul a fost stabilit pentru anul 2013, și nu pentru perioada anului 2003 - după cum rezultă din declarațiile intimatului, nefiind astfel calculate materialele de construcție utilizate pentru perioada de referință, însă au fost puse la bază prețurile la materialele de construcție la data efectuării evaluării.

În același timp, consideră că nu este justificat nici faptul precum că Vasile

Cravcenco nu deține alt spațiu locativ, deoarece ultimul nu locuiește în casa litigioasă, dar locuiește în altă parte, mai multe bunuri mobile au fost sustrate de către acesta și duse într-o direcție necunoscută. Susținând că pe faptul dat a depus o plîngere la Inspectoratul de Poliție Ștefan Vodă solicitînd atragerea la răspundere penală a cet. Cravcenco Vasile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 17 iunie 2014 a fost expediată în adresa recurentului la data de 11 iulie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 126), iar ultimul insistă că a recepționat-o la 18 iulie 2014, alte probe care ar atesta contrariu materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 septembrie 2014 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Fiind investită cu acțiunea a lui Cravcenco Vasile împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la repunerea în termen de adresare în judecată, atribuirea imobilului nr. 7 din satul Palanca, str. Tineretului, raionul Ștefan Vodă, regimul juridic al proprietății comune în devălmășie, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010 și recunoașterea după Bondarciuc Andrei dreptul de moștenire asupra $\frac{1}{2}$ cotei-părți din averea succesorală, casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, repunând reclamantul în termen de adresare cu acțiune în judecată, astfel a atribuit casei de locuit situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă regimul juridic al proprietății comune în devălmășie cu recunoașterea dreptului de proprietate a lui Cravcenco Vasile asupra $\frac{1}{2}$ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, a anulat parțial certificatul de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010 și a păstrat după Bondarciuc Andrei a dreptului de moștenire asupra $\frac{1}{2}$ cotei-părți din averea succesorală, și anume asupra casei de locuit și terenului aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

În susținerea soluției date instanțele ierarhic inferioare, au constatat că Cravcenco Vasile urmează a fi repus în termenul de adresare cu acțiune în judecată, deoarece motivul omiterii termenului a fost din cauza necunoașterii despre existența testamentului perfectat pe numele lui Bondarciuc Andrei, fapt despre care însă a aflat în aprilie 2013.

Totodată, referindu-se la art. art. 372 alin.(1) Cod civil și art. 23 din Codul Familiei, instanțele au conchis ca întemeiate cerințele intimatului cu privire la atribuirea imobilului, și anume casei de locuit situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă regimul juridic de proprietate comună în devălmășie și recunoașterea după Cravcenco Vasile a dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, fapt care a fost considerat de instanță și drept motiv de atragere a nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar.

Instanța de recurs constată, însă, că fiind, la soluționarea pricinii, stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanțelor de judecată și soluția dată în sensul repunerii în termen de adresare a acțiunii în judecată și admiterii acțiunii sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile la caz.

Astfel, actele cauzei denotă cu certitudine că din anul 1996 Cravcenco Vasile și Bondarciuc Olga s-au aflat în relații de concubinaj, iar la 03 februarie 2004 și-au legalizat relațiile, prin înregistrarea căsătoriei în satul Palanca, r-nul Ștefan Vodă, fapt ce se confirmă prin extras de pe actul de căsătorie (f.d. 9).

Tot actele cauzei atestă că, imobilul din str. Tineretului 7, satul Palanca, raionul Ștefan Vodă compus din casa de locuit, care constă din trei odăi de locuit, cu suprafața totală de 66,2 m.p., inclusiv locativă de 44 m.p., cerdac-terasă, bucătărie, garaj, sarai, gard din lemn, gard din plasă, bazin pentru apă și terenul aferent casei de locuit cu suprafața de 0,2697, a aparținut cu drept de proprietate Olgăi Bondarciuc, care a acceptat averea succesorală testată ultimei de către mama sa Bondarciuc Stepanida, fapt ce se confirmă prin certificatul cu privire la dreptul de moștenire testamentară nr. 4875 din 29 august 2002 și care a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Tighina, filiala Ștefan Vodă la 03 septembrie 2002 (f.d. 46).

La acest segment instanța de recurs ține să menționeze că urmare a decesului subit a Mariei Radu, care este și sora Olgăi Bondarciuc, ultima, prin dispoziția Primăriei Palanca, raionul Ștefan Vodă nr. 13 din 28 octombrie 1999 „Cu privire la instituirea tutelei”, a fost numită ca tutore ale minorilor Bondarciuc Andrei, Radu Tatiana, Radu Vera și Radu Serghei, care sunt nepoții săi și copii surorii sale decedate, Radu Maria (f.d. 7).

Prin certificatul de deces se confirmă că Olga Bondarciuc, născută la 12 februarie 1959 a decedat la 12 octombrie 2008 (f.d. 10).

Drept urmare, se constată că Bondarciuc Olga, fiind unicul moștenitor testamentar, și respectiv proprietar a imobilului din str. Tineretului 7, satul Palanca, raionul Ștefan Vodă, pe care l-a testat, inclusiv și toată averea sa, nepotului său Bondarciuc Andrei, întocmind în acest sens testamentul nr. 9573 la 26 septembrie 2006.

Iar după decesul Olgăi Bondarciuc la 12 octombrie 2008, Bondarciuc Andrei a acceptat averea succesorală a acesteia, fiindu-i eliberat la 24 februarie 2010 certificat de moștenitor testamentar (f. d. 47), astfel devenind unicul proprietar a imobilului din str. Tineretului 7, satul Palanca, raionul Ștefan Vodă.

Conform art. 1432 alin. (3) Cod civil, moștenirea are loc conform testamentului (succesiune testamentară) și în temeiul legii (succesiune legală).

Conform art. 1449 alin. (1) Cod civil, testamentul este un act juridic solemn, unilateral, revocabil și personal prin care testatorul dispune cu titlu gratuit, pentru momentul încetării sale din viață, de toate bunurile sale sau de o parte din ele.

În sensul normei enunțate este de înțeles că testamentul este un act juridic special, prin care persoana, numită testator își realizează dreptul de dispoziție pentru cauză de moarte cu privire la patrimoniul său. Astfel, testamentul este un act juridic, prin care se manifestă voința testatorului, care trebuie să îndeplinească toate condițiile de validitate a actului juridic și anume capacitate de exercițiu, consimțământ valabil, obiect licit, determinat sau determinabil, cauză licită și morală, or testamentul întocmit cu încălcarea condițiilor de validitate a actului juridic este nul.

Sub acest aspect se atestă că în cauză testamentul, a fost întocmit cu respectarea prevederilor legislației în vigoare la momentul întocmirii de către testator.

De altfel, la caz este cert și faptul că Cravcenco Vasile a depus în judecată acțiunea cu privire la anulare a certificatului de moștenitor testamentar eliberat pe numele lui Bondarciuc Andrei la 24 februarie 2010 cu omiterea termenului de prescripție, acțiunea fiind depusă în judecată doar la 30 mai 2013.

Or, în conformitate cu prevederile art. 1474 Cod civil, acțiunea privind declararea nulității testamentului poate fi intentată în termen de un an de la data deschiderii succesiunii. Termenul prevăzut la alin.(1) nu se extinde asupra acțiunii proprietarului dacă testatorul a testat din greșeală o avere străină ca fiind a sa.

Iar potrivit art. 1440 Cod civil, succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată. Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moștenirea sau data rămîinerii definitive a hotărîrii judecătorești privind declararea morții lui.

Raportând la caz prevederile normelor enunțate, instanța de recurs consideră că la caz nu există temei pentru repunerea acțiunii în termen, deoarece argumentele aduse de către Cravcenco Vasile în justificarea omiterii termenului de prescripție și repunerea în termen a acțiunii, și anume necunoașterea despre existența testamentului perfectat pe numele lui Bondarciuc Andrei, fapt care i-a împiedicat la apărarea drepturilor sale, sunt neîntemeiate și declarative.

Nu poate fi considerat drept unul credibil nici argumentul susținut de către Cravcenco Vasile în justificarea omiterii termenului de prescripție precum că a aflat despre dreptul său încălcat în anul 2013, deoarece dreptul de proprietate a lui Bondarciuc Vladimir asupra bunului imobil din str. Tineretului 7, satul Palanca, raionul Ștefan Vodă a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile a Oficiului Cadastral Teritorial la data de 24 februarie 2010 (f.d. 20), respectiv, intimatul nu a fost de drepturile sale procedurale și de posibilitatea de a verifica circumstanțele invocate, mai mult că, informația conținută în Registrul bunurilor imobile este una publică, respectiv nu poate fi invocată necunoașterea acesteia, aspect care în plus respinge invocările formulate în acest sens.

În atare situație, instanța de recurs apreciază drept neîntemeiată soluția instanțelor de ierarhic inferioare cu privire la atribuirea imobilului litigios regimul juridic de proprietate comună în devălmășie, deoarece la caz s-a constatat cu certitudine că bunul dat a fost testat Olgăi Bondarciuc de către mama acesteia, ceea ce prin prisma art. 372 Cod civil și art. 22 Codul Familiei constituie proprietate personală, respectiv aceasta avea dreptul a dispune de bunurile sale după bunul ei plac, inclusiv și de a o testa.

Prin urmare, eronat instanțele au aplicat cazului din speță prevederile art. 23 Codul familiei, care prevede că bunurile ce aparțin fiecăruia dintre soți pot fi recunoscute de instanța judecătorească proprietate în devălmășie a acestora dacă se va stabili că, în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.), deoarece deși intimatul invocă că valoarea casei litigioase a crescut esențial prin îmbunătățirea și repararea ei, instanței de judecată nu au fost prezentate, în conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, probe ce ar confirma aceste afirmații.

Or, raportul de evaluare prezentat de Cravcenco Vasile în susținerea poziției sale, nu poate fi reținut drept probă admisibilă și pertinentă adusă în susținerea afirmațiilor că valoarea bunului litigios a sporit simțitor în perioada căsătoriei sale cu Bondarciuc Olga, deoarece a fost efectuat în mod unilateral, la cererea avocatului a lui Cravcenco Vasile – Mihăilă Olesea, astfel lipsind părțile la proces de drepturile prevăzute în art. 152 CPC, fapt care duce la dezechilibrarea principiului egalității.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs apreciază critic declarațiile martorilor Bondarciuc Anatolii, Pisarenco Liuba, Morari Anatolie, Rotari Andrei și Cotlerov Alexandru, care au fost reținute de instanțele judecătorești drept probe pertinente și admisibile, pe motiv că aceștia, deși, invocă că Cravcenco Vasile împreună cu Bondarciuc Olga, în perioada de timp 2001-2006, au efectuat reparația capitală a casei de locuit din mijloace financiare comune, însă aportul fiecărui din soți la reparația efectuată nefiind stabilită, respectiv, declarațiile acestora nu pot fi considerate drept credibile.

Față de cele expuse, se constată a fi neîntemeiate și urmează a fi respinse și cerințele cu privire la atribuirea imobilului nr. 7 din satul Palanca, str. Tineretului, raionul Ștefan Vodă, regimul juridic al proprietății comune în devălmășie și recunoașterea după Cravcenco Vasile a dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și terenul aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, mai mult că acestea fiind cerințe subsecvente celei cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar nr. 1065 din 24 februarie 2010 și păstrarea după Bondarciuc Andrei a dreptului de moștenire asupra ½ cotei-părți din averea succesorală, și anume asupra casei de locuit și terenului aferent situate în satul Palanca, str. Tineretului 7, raionul Ștefan Vodă, care la caz sa constatat de fi una depusă tardiv.

Cele relatate în ansamblu atestă temeinicia recursului declarat de către Bondarciuc Andrei, reprezentat de avocatul Barbacar Anatolie și indică la ilegalitatea hotărârilor de judecată a instanțelor ierarhic inferioare, fapt ce impune respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Față de cele ce preced și fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a căror-va dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre cu privire la respingerea cerinței cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, iar în rest cerințele urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide :

Se admite recursul declarat de către Bondarciuc Andrei, reprezentat de avocatul Barbacar Anatolie.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bender din 17 iunie 2014 și hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 20 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cravcenco Vasile împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar, declararea bunului ca proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și teren aferent și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cerința lui Cravcenco Vasile împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În rest cerințele lui Cravcenco Vasile împotriva lui Bondarciuc Andrei cu privire la declararea bunului ca proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din casa de locuit și teren aferent se resping ca fiind neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva